

Teisiniai patarimai dėl koronaviruso / Coronavirus Legal Alert

2020 m. kovo 25 d.

Lietuvoje nuo kovo 16 d. iki kovo 30 d. paskelbtas karantinas dėl koronaviruso (COVID-19). Atsižvelgiant į tai, kaip sparčiai koronavirusas plinta, labai tikėtina, kad karantino laikotarpis bus pratęstas, o sąlygos – sugriežtintos. Dėl tokios situacijos Lietuvoje nemažai asmenų, verslininkų, įmonių susiduria su sunkumais. Žemiau parengėme aktualią informaciją su paaiškinimais į galimus, karantino metu ar po jo, kilti klausimus bankininkystės ir draudimo srityje.

Bankininkystės sritis:

Šioje nuolat besikeičiančioje aplinkoje, gali kilti nemažai įvairių klausimų, atsižvelgiant į finansavimo sandorio rūšį (lizingo, kreditavimo ir pan.), sandorio stadiją, pasikeitusias aplinkybes karantino metu ir pan. Pavyzdžiui, tiek finansuotojui, tiek skolininkui gali kilti panašaus pobūdžio klausimai:

Ar finansuotojas gali atsisakyti suteikti finansavimą, jeigu finansavimo santykiai dar yra ikisutartinėje stadijoje ir finansavimas dar nėra suteiktas?

Pažymėtina, kad finansuotojai, teikdami finansavimą turi tinkamai vertinti visas su finansavimo veikla susijusias rizikas. Jeigu finansuotojas, nustato, kad įvestas karantinas jau turi ar turės neigiamą įtaką būsimojo skolininko mokumui, galimybei laiku grąžinti finansuojamą sumą ir pan., tai toks nustatymas gali lemti, kad finansuotojas nuspręs pakeisti finansavimo teikimo sąlygas, grąžinimo terminus arba iš viso neteikti finansavimo.

Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.883 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad „kreditorius turi teisę visiškai ar iš dalies atsisakyti suteikti kredito gavėjui sutartyje numatytą kreditą, jeigu paaiškėjo aplinkybės, akivaizdžiai patvirtinančios, kad suteiktas kreditas nebus laiku grąžintas“.

March 25 2020

In Lithuania from 16 March to 30 March quarantine is announced due to coronavirus (COVID-19). With respect to the rapid spread of coronavirus, it is very likely that the quarantine period will be extended and the conditions – tightened. Due to such a situation in Lithuania many individuals, businessmen and companies face difficulties. Below we have prepared relevant information with explanations regarding questions that may arise during or after the quarantine in banking and insurance sphere.

Banking:

In this ever-changing environment, many various questions may arise depending on the type of financing transaction (leasing, crediting, etc.), the transaction stage, the changed circumstances during the quarantine, etc. For example, both for the financier and the debtor may arise the following questions:

Whether can the funder refuse funding if the funding relationship is still in the pre-contractual phase and funding has not yet been granted?

It should be noted, that the funders must properly assess all risks related to financing activities when providing funding. If the funder determines that the quarantine already has or will have an adverse effect on future debtor's solvency, timely repayment of funding, etc., such determination may result that the funder will decide to change funding conditions, terms, or withhold funding at all.

For example, Article 6.883(1) of the Civil Code of the Republic of Lithuania provides that: „the creditor shall be entitled to fully or partly refuse to grant to the debtor the credit provided in the agreement upon disclosure of the circumstances expressly evidencing that the credit will not be repaid on due term“.

Ar sudarius finansavimo sutartį, finansuotojas turi teisę vienašališkai ją nutraukti dėl skolininko įsipareigojimų nevykdymo?

Jeigu šiuo metu susiklosčiusi situacija turėjo įtakos, jog skolininkas nebevykdo savo įsipareigojimų pagal sudarytą su finansuotoju finansavimo sutartį, tai priklausomai nuo visų aplinkybių, sudarytos finansavimo sutarties sąlygų, rūšies ir pan., gali susidaryti situacija, jog finansuotojas turės teisę nutraukti sudarytą finansavimo sutartį.

Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.574 straipsnis reguliuoja lizingo sutarties nutraukimą: „kai lizingo gavėjas iš esmės pažeidžia sutartį, lizingo davėjas turi raštu pareikalauti, kad per protingą terminą lizingo gavėjas šį pažeidimą pašalintų, jeigu atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes tai yra įmanoma. Jeigu lizingo gavėjas to nepadaro, lizingo davėjas turi teisę <...> nutraukti lizingo sutartį. Kai lizingo sutartis nutraukta, lizingo davėjas turi teisę reikalauti gražinti jam sutarties dalyką bei išieškoti iš lizingo gavėjo tokio dydžio nuostolius, kad jie lizingo davėją gražintų į tokia padėtį, kokia būtų buvusi, jeigu lizingo gavėjas būtų tinkamai įvykdęs sutartį“.

Ar skolininkas gali prašyti finansuotojo pakeisti jau sudarytą sutartį, jeigu jis susidūrė su finansiniais sunkumais?

Jeigu skolininkas dėl susidariusios situacijos susidūrė su finansiniais sunkumais, tai atsižvelgiant ir įvertinus visą faktinę situaciją, jis gali kreiptis į kitą šalį su prašymu esamą sutartį keisti, remdamasis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.204 straipsnio 3 dalimi, kuri numato, kad: „kai sutarties įvykdymas sudėtingesnis, nukentėjusi sutarties šalis turi teisę kreiptis į kitą šalį prašydama sutartį pakeisti. Šis prašymas turi būti pagrįstas ir pareikštas tuoj pat po sutarties įvykdymo suvaržymo. Kreipimasis dėl sutarties pakeitimo savaime nesuteikia nukentėjusiai šaliai teisės sustabdyti sutarties vykdymą. <...>“.

Pažymėtina, kad kiekviena finansavimo sutartis, klientas, faktinė situacija yra individuali ir turėtų būti vertinama ir aptariama individualiai, todėl susidūrus su finansavimo gavimo sunkumais, finansavimo sutarties vykdymo sunkumais ar turint bendrinių klausimų, susijusių su finansavimu ir pan., kreipkitės į mūsų komandą, kuri suteiks pagal jūsų poreikius ir situaciją aktualią informaciją.

Whether does the funder have the right to terminate the financing agreement unilaterally in the event of the debtor's default?

If the current situation has caused the debtor to cease to fulfill his obligations under the financing agreement concluded with the funder, then depending on all the circumstances, the conditions of the concluded financing agreement, the type of the financing agreement, etc., a situation may arise that the funder will have the right to terminate the financing agreement.

For example, Article 6.574 of the Civil Code of the Republic of Lithuania regulates the termination of a leasing agreement: „ where the lessee is in fundamental breach of the leasing agreement, the lessor must require in writing that the lessee eliminates, within a reasonable time limit, the infringement if this is possible taking into account specific circumstances. Where the lessee's default continues, the lessor shall have the right <...> to terminate the leasing agreement. Where the leasing agreement is terminated, the lessor shall have the right to require that the object of the agreement is returned to him and to recover such damages as will place the lessor in the position in which he would have been had the lessee duly performed the agreement“.

Whether can the debtor ask the funder to amend already concluded agreement if he has faced financial difficulties?

If the debtor due to current situation is in financial difficulties, he may, taking into account and assessed the whole factual situation, apply to the other party with the request for amendment of the existing agreement in accordance with Article 6.204(3) of the Civil Code of the Republic of Lithuania which provides that: „ in the event where the performance of a contract becomes obstructed, the aggrieved party shall have the right to make a request to the other party for the modification of the contract. Such request shall have to be made immediately after the occurrence of obstructions and the grounds on which the request is based indicated therein. The request for modification of the contract shall not in itself entitle the aggrieved party with the right to suspend performance of the contract. <...>“.

It should be noted, that each financing agreement, client, factual situation is individual and should be assessed and discussed individually, therefore, in the event of difficulties in obtaining financing, difficulties in performing a financing agreement, or having general questions related to financing, etc., please contact our team, which will provide relevant information based on your needs and situation.

Draudimo sritis:

Paskelbtas karantinas ir sparčiai plintantis koronavirusas (COVID-19) veikia ir draudimo sektorių, dėl ko gali kilti klausimų dėl sudarytos draudimo sutarties draudimo apsaugos apimtys, galiojimo ir pan. Atkreiptinas dėmesys, kad draudimo objektas skiriasi priklausomai nuo kliento sudarytos draudimo sutarties rūšies. Žemiau trumpai apžvelgiame tam tikras atskiras draudimo sutartis, dėl kurių paskirties, draudimo objekto ir pan. gali kilti daugiausiai klausimų šiuo metu besikeičiančioje aplinkoje.

Verslo nutrūkimo draudimas

Paprastai šio draudimo paskirtis yra atlyginti draudėjo finansinius nuostolius, atsiradusius dėl to, kad draudėjas yra priverstas nutraukti verslą, sumažinti jo apimtį ar paskelbti prastovą. Paprastai draudėjas, apsidraudęs šia draudimo rūšimi, gali tikėtis, kad jam būtų atlyginamas negautas pelnas, kiti individualiai aptarti finansiniai nuostoliai ir pan. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad ši draudimo rūšis yra siejama su fiziniu (materialiu) įmonės turto sugadinimu, pavyzdžiui, kilęs gaisras, įvykusi audra, ir pan.

Kredito draudimas

Šio draudimo paskirtis yra sumažinti arba pašalinti parduotojų ar kreditorių finansinius nuostolius dėl pirkėjo ar skolininko nesugebėjimo įvykdyti savo įsipareigojimų. Paprastai šis draudimas suteikia draudimo apsaugą nuo pirkėjų, skolininkų nemokumo, bankroto ir dėl to galimų nuostolių, kuriuos parduotojas, kreditorius gali patirti, jeigu kita šalis neįvykdytų savo prievolės. Įsigijęs šios draudimo sutarties rūšį draudėjas užsitikrina, kad jo pirkėjui, skolininkui tapius nemokiu, jam draudimo įmonė išmokės draudimo išmoką. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad šis draudimas greičiausiai neapimtų ir nelaikytų draudžiamuoju įvykiu skolininko neatsiskaitymo su draudėju dėl *force majeure* aplinkybių.

Laidavimo draudimas (prievolių nevykdymo draudimas)

Laidavimo draudimo (prievolių nevykdymo draudimo) paskirtis yra užtikrinti draudėjo prievolių įvykdymą. Paprastai šiuo draudimu yra užtikrinama, kad draudėjui neįvykdžius ar netinkamai įvykdžius prievolės, naudos gavėjui atlyginami tiesioginiai nuostoliai. Pažymėtina, kad kai naudos gavėjas turi teisę reikalauti nuostolių dėl draudėjo neįvykdytų ar netinkamai įvykdytų prievolių, tai jis gali nuostolių atlyginimo reikalauti tiek iš draudėjo, tiek ir iš draudiko (draudimo bendrovės). Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad paprastai ši draudimo rūšis neapima ir priskiria prie nedraudžiamųjų įvykių draudėjo neįvykdymo ar netinkamo prievolių įvykdymo dėl *force majeure* aplinkybių.

Insurance:

Announced quarantine and the rapid spread of coronavirus (COVID-19) also affects the insurance sphere, which may raise questions about the scope, validity, etc. of the coverage of the concluded insurance contract. It should be noted that the insurance object differs depending on the type of insurance contract concluded by the client. Below we provide a brief overview of some individual insurance contracts, their purpose, insurance object, etc., due to which most questions may arise in the current changing environment.

Business interruption insurance

Usually, the purpose of this insurance is to compensate the policyholder for financial losses caused by the circumstances that the policyholder is forced to close down, reduce the volume or declare idle time. Usually, the policyholder who is insured by this type of insurance can expect to be compensated for lost profits, other individually negotiated financial losses, and etc. However, it should be noted that this type of insurance is associated with physical (material) damage to the company's assets, such as fire, storm, etc.

Credit insurance

The purpose of this insurance is to reduce or eliminate the financial loss to sellers or creditors of the buyer's or debtor's inability to fulfill their obligations. Usually, this insurance provides insurance coverage against buyers', debtors' insolvency, bankruptcy and consequent potential losses that the seller, the creditor, may incur if another party fails to perform its obligation. By acquiring this type of insurance policy, the policyholder is ensured that in the event of his buyer's or debtor's insolvency, the insurer will pay him an insurance payment. However, it should be noted that this insurance is unlikely to cover or qualify as an insured event the debtor's non-settlement due to *force majeure* circumstances.

Suretyship insurance

The purpose of suretyship insurance is to ensure the performance of the policyholder's obligations. As a general rule, this insurance guarantees that the beneficiary will be compensated for the direct loss suffered as a result of the policyholder's default or improper performance. It should be noted that where the beneficiary is entitled to claim damages for the policyholder's default or improper fulfillment of his obligations, he may claim damages from both the policyholder and the insurer (insurance company). However, it should be noted that this type of insurance usually does not cover or qualify as an insured event the policyholder's default or improper fulfillment of his obligations due to *force majeure* circumstances.

Darbdavio civilinės atsakomybės draudimas

Šios draudimo rūšies paskirtis yra atlyginti darbdavio nuostolius dėl žalos atlyginimo darbuotojui. Paprastai šia draudimo rūšimi yra draudžiama darbdavio atsakomybė dėl žalos darbuotojui, kai žala yra susijusi su darbdavio civiline atsakomybe dėl nelaimingo atsitikimo darbe, pakeliui į darbą ar iš jo bei tarnybinių komandiruočių metu. Paprastai šia draudimo rūšimi yra atlyginami: darbuotojo negautos pajamos, dėl darbuotojo sužalojimo ar mirties patirtos išlaidos, neturtinė žala ir pan. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad šis draudimas yra siejamas su nelaimingais atsitikimais ir paprastai neapima ligos atveju, susirgimų ir pan.

Atkreipiame dėmesį, kad kiekviena draudimo sutartis gali skirtis draudimo apsaugos apimtimi, pobūdžiu, individualiai su draudimo bendrove sutartomis sąlygomis, todėl kiekvieną draudimo sutartį reikia analizuoti ir vertinti individualiai.

Mūsų komanda pasiruošusi Jums padėti efektyviai spręsti klausimus karantino dėl COVID-19 metu ir vėliau. Susisiekite, jeigu reikia pagalbos:

- 1) Peržiūrėti ir įvertinti finansavimo sutarčių sąlygas, siekiant identifikuoti galimas rizikas;
- 2) Konsultuoti ir atstovauti siekiant keisti finansavimo sutarčių sąlygas dėl pasikeitusių aplinkybių;
- 3) Peržiūrėti ir konsultuoti dėl draudimo sutarčių sąlygų;
- 4) Spręsti bet kokius kitus su finansavimu ir draudimu susijusius klausimus.

Employer's liability insurance

The purpose of this type of insurance is to compensate the employer's losses due to paid damage compensation to the employee. Usually, this type of insurance covers the employer's liability for damage to an employee where the injury is related to the employer's civil liability in the event of an accident at work, on the way to or from work, and during business trips. Usually, this type of insurance covers the employee's lost income, expenses caused by the employee's injury or death, non-pecuniary damage, etc. However, it should be noted that this insurance is related to accidents and does not usually cover cases of diseases, illness, etc.

Please note that each insurance contract may vary in scope, nature, and conditions individually agreed with the insurance company, therefore each insurance contract shall be individually analyzed and evaluated.

Our team is ready to assist you effectively solve questions due to COVID-19 during the quarantine and after. Please contact us, if you need our assistance:

- 1) Review terms and conditions of concluded financing agreements to identify potential risks;
- 2) Advise and represent in order to modify the terms and conditions of financing agreements due to changed circumstances;
- 3) Review and advise on the terms and conditions of insurance contracts;
- 4) Address any other funding and insurance issues.

Susisiekite kontaktais/ Our contacts:

Tomas Rymeikis
Partneris/Partner

T: +370 5 239 2370
M: +370 686 13540
tomas.rymeikis@eversheds.lt

Ana Šurpickaja
*Advokato
padėjėja/Associate*

T: +370 5 252 6592
M: +370 604 13216
ana.surpickaja@eversheds.lt